

Déli Hírlap

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPI LAPSZOMBAT, 1931 AUGUSZTUS 8
TIMISOARA-TEMESVÁR, VII. ÉVF. 176. SZ.FŐSZERKESZTŐ:
VUCHETICH ENDRE DR.

Lélekkhalászat

folyik a svábság részéről, amit arról már ismételtel írtunk. Nemrég megírtuk azt, hogy a sváb népközösség megbízására hivatkozva fiatalberek járnak házról-házra és a németes hangzású névvel bíró lakókat egyszerűen német nemzetiségűeknek írják be, még akkor is, ha azok nem tudnak németül, vagy ha tiltakoznak. A lélekkhalászatnak egy újabb fajtájáról számolunk most be.

A római katolikus magyar tanynelvű felekezeti gimnázium titkári hivatalába beállított Müller József tizenöt esztendő fű, aki az iskola növendéke volt. Az alacsony tandíjéből még kedvezménye is volt, amennyiben a féltandíjat elengedték neki. A titkár kérdésére, hogy mit akar, előszedte zsebéből a tanév végén nyert iskolai bizonyítványát és arra kérte a titkárt, hogy a bizonyítványban huzza ki a magyar nemzetiségű megjelölést és írja be, hogy Müller József német.

— Hát ha te német vagy, akkor miért jártál magyar iskolába és reflektáltál nálunk tandíjengedésre? — kérdezte a titkár.

— Kérem azért, mert itt olcsóbb és a Banatiában havonta hatszáz leit kellett volna fizetni. De még ha olcsóbb lett volna a tandíj, akkor se mentem volna oda, kérem, mert magyar vagyok és odahaza is magyarul beszélünk.

— Hát akkor miért akarod magadat most a bizonyítványon németnek iratni?

— Azért kérem, mert egy kereskedő most felvenne engem, de kijelentette, hogy ő német és csak német fiút vesz föl. Azt mondta nekem a kereskedő, hogy nekem német nevem van és azért irassam át magamat németnek, mert csak akkor fogad föl.

Ez az eset nemcsak Müller József tizenöt esztendő fűu esete, mert ehhez hasonló eset már több fordult elő Temesvárott. Német iparosok és német kereskedők csak német fiukat fogadnak föl inasnak. Ehez elvégre joguk van és jól teszik, ha elsősorban a saját nemzetibeliüket juttatják kenyérhez. Azonban arra már nincsen joguk, hogy magyar fiuknak azt beszéljék be, változtassák meg a nemzetiségüket. A német kereskedőket és iparosokat állítólag a sváb népközösség oktatta ki erre. Szinte hihetetlen, hogy így történt. De ha megtörtént,

ugy ezzel szemben csak a felháborodás hangján nyilatkozhatunk. És egyben megkérdezzük, hogy ha a né-

metes nevű magyarokat vissza akarják sváboítani, akkor miért nem törlik a népközösségi listákból azokat

a svábokat, akiknek magyaros, vagy szlávos nevük van? Ilyen pedig fölös számban akad.

Rendelet az adóbehajtásoknál, mely papiroson szépen hangzik, de csak ugy lesz értéke, ha betartják

A pénzügyminiszter az összes pénzügyigazgatókhoz titkos rendeletet intézett és abban utal arra, hogy az utóbbi időben a legkiméletlenebb módon hajtották be az adókat a mezőgazdától és az iparosoktól. Megállapítja, hogy nagyon sok esetben a termelés és az ipar folytatásához szükséges szerszámokat könyörtelenül elvették a mezőgazdától és iparostól, ami teljesen

a pénzügyminiszter intenciói ellenére történt. Kéri a pénzügyigazgatókat, haladékanul tegyék meg a szükséges intézkedéseket, hogy a kisorsztályokkal szemben az adóbehajtást emberibb és megértőbb módon eszközöljék. Olyan gépeket, berendezéseket és háziszerszámokat, amelyek a kisegisztencia további létfenntartására szolgálnak, semmi

körülmények között sem szabad elvinni. Az emberibb eljárás mellett a miniszterium ismételtel közli, hogy adótartozás fejében az adóvégrehajtó köteles a legkisebb összeget is részletfizetés fejében elfogadni. A miniszterium megtette a magáét, emberi bánásmódot hirdet, most a közegeken a sor, hogy ezt betartsák.

Hétfőn megkezdik a juliusi nyugdíjak kifizetését Temesvároott

A lapok állandó rovatát képezi hónapok óta a nyugdíjasok kálváriajárása. Hónapokon keresztül hiába kértek, könyörögtek, kunyeráltak a nyugdíjasok, hiába követelöztek, nyugdíjukat csak nem tudták megkapni. Két hét előtt nagynehezen kifizettek a nyugdíjasok között két millió leit, azonban akkor hirtelen abbamaradt a nyugdíjfizetés, mert nem volt pénz. Sok utánjárás és kilineselés után végre megtörtént a juniusi nyugdíjak kifizetése. Igéret hangzott el, hogy a pénzügyigazgatóság hamarosan kifizeti a

juliusi nyugdíjakat is. Ugylátszik, hogy a nyugdíjasok most ez egyszer nem fognak csalódní az ígérethben, mert a temesvári pénzügyigazgatóság értesítése szerint a polgári, vasúti és katonai nyugdíjasok részére a juliusra eső nyugdíjak kifizetését augusztus 10-én tényleg megkezdik. A kifizetés sora ábécés rendben a következő: augusztus 10-én A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, augusztus 11-én K, L, M, N, O, P és augusztus 12-én az R, S, Sch, St, Sz, T, U, V, W, Z és Zs betűk szerint fizetik a nyugdíjasokat. A pénzügyigazgatóság közli azt is, hogy a nyugdíjak

kifizetése két helyen és pedig az első és harmadik számú adóhivatalban fog végbemenni. A hatóság felszólítja a nyugdíjasokat, hogy nevíük kezdőbetűjének sorrendjében jelentkezzenek, tartózkodjanak a tolongástól, amivel csak a tisztviselők munkáját megnehezítik és önmagukat fölösleges izgalmaknak teszik ki. Mindenesetre örvendétes tény, hogy végre a nyugdíjasok megkapják a juniusi után a juliusi nyugdíjat is. Teljesen rendjén ugy lenne a dolog, ha nemsokára kifizetnék az augusztusi nyugdíjat is.

A hadikölcsönkötvényekre felvett lombardkölcsönöket a kötvénytulajdonosok nem kötelesek megfizetni a Nemzeti Banknak

A világháboru alatt a hadikölcsönkötvényekre a Magyar Nemzeti Banknál sokan lombardkölcsönöket vettek igénybe. Az imperium átvétele után a Román Nemzeti Bank, mint jogutód, sorra peresítette azokat, akik a hadikölcsönkötvényekre felvett lombardkölcsönöket nem fizették vissza. Temesvárott is több per folyt és a temesvári ítéletábla arra az állápontra helyezkedett, hogy a kölcsönöket vissza kell fizetni tekintet nélkül a kötvény el-

értéktelenedésére. A semmitöszék a hadikölcsönkötvényekre felvett lombardkölcsönök visszafizetése tárgyában most elvi jelentőségű döntést hozott. A semmitöszék hivatközással egy előbbi ugyancsak elvi jelentőségű döntésére, hogy a volt monarchia hadikölcsönkötvényei a tulajdonosoknak a román állam részéről semminemű előnyt nem biztosítanak és azokat nem tekintí értéknek, most megállapítja, hogy a hadikölcsönkötvények nem képez-

hetik Romániában kereskedelmi ügylet tárgyát, tehát az ebből fennálló lombardtartozások behajtására a Nemzeti Bank pert nem indíthat. A Nemzeti Bank tehát köteles mindazokat az összegeket, amelyeket a táblai ítéletek alapján behajtott, most visszafizetni és a perköltéseket is megtéríteni. A semmitöszék elvi jelentőségű döntése Temesvároott nagyon sok kereskedőt és magánost közvetlenül érint.

Egy hónap alatt ismét tíz millió leiel lett szegényebb Temesvár közönsége egyedül a telekkönyvben

Most készült el a kimutatás a temesvári telekkönyv július haviforgalmáról. Összesen száznegyvenhárom bejegyzés történt. A legtöbb volt a bekebelezés, mint rendszeren és pedig ötvenhárom esetben. Júliusban 8,846.181 lei új megterhelés került a temesvári telekkönyvben nyilvántartott ingatlanokra. A bekebelezett összegek között négy volt olyan, amely elérte az egy millió leit, sőt az egyik másfél milliót tett ki. Harminckett esetben azonban a bekebelezett összeg nem érte el a százezer leit, a legkisebb bekebelezés — három esetben — tizenöt ezer lei volt.

Ijesztően felszaporodtak a múlt hónapban az ingatlanokra vezetett végrehajtások. Egy hónap alatt a telekkönyvben harmincöt végrehajtást jegyeztek be, amire még nem volt példa.

Szokatlanul nagy a harmincöt végrehajtás összege is: 7,705.811 lei. Négy ízben történt egy millió leien felüli végrehajtás. Szomorú jelenlét, hogy ezt a négy nagy végrehajtást ismert temesvári cégek és még nemrég is sziklaszilárd gazdagsággal bíró egyének szenvedték el. A többi végrehajtott összegek nem haladják meg a negyedmillió leit és köztük van huszonegy száz ezer leien alóli tétel, kettő a legkisebb: egyenkint tízezer leiel.

A végrehajtások nagy számarányát az hozta létre, hogy a bankok sokkal erélyesebben követelték vissza a jelzálogkölesönöket és hogy a felmondott kölesönöket az adósok nem tudták kiegyenlíteni, de a nehéz viszonyok közepette még részleges visszafizetést sem tudtak nyújtani.

Arverés, a nagyszámú végrehajtással szemben aránylag kevés volt, mindössze tíz esetben. Ezeknek végösszege nem éri el az egy milliót sem és 769.130 leit tesz ki. Így is azonban öt esetben felülmulta a százezer leit a végrehajtás utján behajtott összeg. A legkisebb árverési összeg 20.000 lei volt.

Telekkönyvi törlés, ami bekebelezett adósságok kifizetését és így a közvagyon gyarapodását jelenti, tízenegyszer történt. A törölt bekebelezések végösszege 6,202.000 lei. Az összeg azonban azért szökött olyan magasra, mert négy olyan tétel szerepel itt, amely felülmúlja az egy, sőt két esetben eléri a másfél millió leit, amelyet bankok adtak egymásnak és amely egyszerű tranzakció. Ha ezeket az összegeket — négy és negyed milliót — levonjuk, akkor a tulajdonképpeni törlés csak 1,952.000 lei.

Az ingatlanvételek, amelyeket júliusban a temesvári telekkönyvben bejegyeztek, ugyancsak figyelemreméltók.

Ebben az esztendőben aránylag kevés ingatlanátruházás történt. Júliusban most egyszerre huszonkilenc esetet mutat ki a telekkönyv.

A huszonkilenc ingatlanért kifizetett vételár összege 8,786.000 leit tesz ki. Egy ingatlan két, egy másik pedig egy millió leiert cserélt

tulajdonost. A többi vételnél a legmagasabb ár félmillió lei volt. Százezer leien alóli vételár mindössze négy esetben fordult elő. Rejtély, hogy az embereknek miért támadt egyszerre ilyen nagy vételkedvük és honnan volt meg arra a pénzük.

Míntha mindenki valami ijedelem hatása alatt szabadulni igyekezett volna pénztől és azt ingatlanba fektette be.

Az eladókat viszont nagy terheik kényszerítették sok esetben az ingatlanok eladására.

Idegen valuta öt esetben szerepel a temesvári telekkönyv júliusi kimutatásában. Egy esetben 5000 pengőt, három esetben pedig összesen 4700 dollárt vezettek rá te-

mesvári ingatlanok teherlapjaira, egy esetben pedig 337 dollár erejéig végrehajtást vezettek egyik ingatlanra. Az öt esetben szereplő idegen valuta átszámítva 6,723.920 leit tesz ki.

Csináljuk meg végül a telekkönyv júliusi mérlegét.

Az új bekebelezések, végrehajtások és árverések összege — az idegen valuta beszámításával — 24,085.042 leit tesz ki. Ez a veszteség. Ezzel szemben a nyereség a törlés és a vétel, amelynek végösszege 14,988.000 lei.

A minusz tehát 9,097.058 lei. Ennyi a temesvári telekkönyvben szereplő ingatlanoknál a júliusban beállott tényleges veszteség.

Három társzeker butor egy az adófronton elesett gazdasági harcos hősi haláláról regél

A kormányzati épület előtt tegnap délelőtt három társzeker jelent meg telerakva mindenféle vendégülöi holmival. Volt ott söntésaszta, sörcsapló szerkezet, sok asztal és még több szék és mindenféle egyéb koresmai butorzat. A kíváncsi szemlélő azt hihette volna, hogy koresmát nyit valaki a kormányzati épületben, pedig ez a sok holmi koresmabezárást jelent. A koresma a Gyárvárosban volt kénytelen bezárulni és pedig azért, mert a második számú adóhivatal adó fejében lefoglalta a koresmáros minden fel-

szerelését. A három koci holmit azonban nem voltak képesek semmiféle raktárban elhelyezni és végül is az udvar egyik sarkába dobálták valamennyit. Ott aztán éppen pusztítja majd a forróság és az eső, esetleg el is kallódik egy és más belőle. A koresmáros tönkrement és tönkrement a butorzata is. Hogyan egyeztethető össze ez az eljárás a pénzügyminiszternek azon rendeletével, amelyről éppen lapunk más helyén ma emlékezünk meg?

A külföldi sorsjeggyanus leveleket a posta csak a címzett jelenlétében bonthatja fel

Az állami osztálysorsjáték bevezetéséről szóló törvény — mint megirtuk — szigorú intézkedéseket tartalmaz a külföldi konkurencia ellen. A törvény a postának módot nyújt arra, hogy a „gyanusnak” tetsző leveleket felbontsa. Így jogosan az aggodalom, hogy a postánál a törvény alapján ugynevezett cabinet noir létesül, amely a törvényt titkos cenzurára használja fel. Ez a közhiedelem nyilatkozattételre készítette Florescu-Banu tábornok, postai vezérigazgatót.

— Szó sines — mondotta — fekete kabinet, vagy titkos cenzura

létesítéséről. A postai alkalmazottak utasítást kapnak, hogy a külföldről érkező és sorsjeggyanus leveleket, küldeményeket vagy nyomtatványokat ellenőrizzék, azonban a postatisztviselőnek nem áll jogában azokat felbontani. Ha a tisztviselő azt tapasztalja, hogy ugyanegy címre állandó külföldi küldemények érkeznek, úgy ezeket visszatartja, a címzettet a postára kéri és a jelenlétében bontja fel a leveleket. Ebben a tekintetben a legszigorubb utasításokat adom. A levéltitkot a posta minden körülmények között megőrzi.

Bezártak ötvenkét pékműhelyt, mert tulajdonosaik visszaélést követtek el a kenyérbélyeggel

A belügyminiszterium a kenyérbélyeg használatá tekintetében érvényes lépésre szánta magát. Ez a lépés mintegy válasz arra a mozgalomra, amely országos péksztrájk kimondását tervezi. Az elmúlt éjjel a bukaresti rendőrség különböző bizottságai sorra járták a pékműhelyeket annak a megállapítására, hogy a pékek felragasztják-e a kenyérbélyegget. A meglepetésszerű rajtaütés eredménnyel járt. Ötvenkét pékműhelyben a kenyérré egy-

általában nem ragasztottak bélyegget, nagyon sok pék volt, aki a bélyegget felragasztotta ugyan, azonban egy kilós kenyér helyett nyolcvan-kileneven dekás kenyéret süttött. A bélyegezetlen és kisebb súlyú kenyéret lefoglalták, a pékműhelyeket a hatóságok bezárták és a pékek ellen az uszortörvény értelmében eljárást indítottak. A lefoglalt kenyéret a bukaresti népjóléti otthonoknak adták. A razzia következtében Bukarestben reggel

nyolc óra után került csak kenyér és sütemény forgalomba. A belügyminiszterium úgy döntött, hogy az egész országban hasonló razzikiakat rendeztet és a legerélyesebb módon kényszeríti a pékeket a bélyegbottelt betartására. A renitenskedő pékeket nemcsak megbüntetik, hanem elveszik tőlük a műhelyt és az iparjogot is.

A Lovrini Népbank beszüntette fizetéseit és kényszerigeztséget kért

A Lovrini Népbank, amelynek igazgatósági elnöke Reitter Imre dr. képviselő, már hosszabb ideje fizetési nehézségek közé került. A bank nagy összegekkel volt érdeklve a Reitter-féle malomkoncernnél és annak bukása által óriási veszteségek érték. Azonkívül más bajok is támadtak és a Lovrini Népbank beszüntette fizetéseit. Egyik hitelezője csődöt kért a bank ellen, mire az azzal válaszolt, hogy kényszerigeztséget kért maga ellen. A temesvári törvényszék a kényszerigeztségi tárgyalást a jövő hétre halasztotta el. A bank hitelezőinek hatvan százalékos ajánlást hét százalékos kamatmegtérítéssel. A visszafizetés negyedévi részletekben másfél esztendő alatt esedékes. A bank aktívái 9,254.541, passzívái pedig 14,078.469 leit tesznek ki.

Kétszer boncoltak egy gyanus körülmények között elhunyt fiatalembert

Mintegy két hónap előtt rövid betegség után meghalt Sauter Ferenc tízenyolc éves temesvári fiatalember. A gyanus körülmények között elhunyt fiatalember, halála előtt két nappal még a csákovai nagyvásáron volt onnan azonban már betegesen érkezett vissza Temesvárra és rövid szenvedés után meghalt. Az ügyészség akkoriban elrendelte a holttest felboncolását, miután az a gyanu merült fel, hogy a fiatalember halálát gyomorméreg okozta. A halál pontos okának megállapítására a belső szerveket a bukaresti törvényszéki vegyvizsgáló állomásnak küldték meg. Az eredmény azonban nem volt kielégítő, mire tegnap exhumálták a halottat és a belső részek maradványait a vegyvizsgáló állomástól érkezett utasítás szerint Bukarestbe küldték.

?

Állást keres
tegyen közzé egy
apróhirdetést a
DÉLI HIRLAP-ban

Zongorázik Hegedül Van gramofonja

Kottát, hangszert, lemezt addig vásároljon, amíg az új magyar zeneműkereskedés árjegyzékét nem látta! Áraink minden más cég áránál olcsóbbak! Kedvezményeink meglepőek! Kérje azonnal magyar árjegyzékünket! Cím: Szász, Bucuresti, Cas. Post. 101.

(588)

Cosma Aurél halála előtti utolsó levele és a köszönetnyilvánítás, melyet maga fogalmazott

Meghatóak és könnyesek az emberi végzet utjai, meghatóak az emberi sorsok. Cosma Aurél dr. volt miniszter, a gyárvárosi temetőben alussza örök álmát és most kerül nyilvánosságra, hogy ez az értékes közéleti férfiú hogyan készült a halálra. Tudta a bekövetkező tragédiát. Julius huszonhetedikén, tehát halála előtt négy nappal levelet írt Ducának, a liberális párt elnökének. A levél így kezdődik:

— Beteg vagyok és bekövetkeztetik az, amit az emberek katasztrófának neveznek, tehát jónak tartom, hogy a két alapot, melyet én kezeltem, magára bizzam. Az egyik, Bratianu Jonel temesvári emlékszóbránájának céljára szolgál, a másik pedig ugyancsak történelmi nagyjaink megörökítését célozza. Elégedett vagyok, hogy ezt az összeget sikerült összegyűjtenem és hogy a bizottság határozatához képest Temesvárott felállítják Bratianu Jonel szobrát. Ha úgy hozná a sors, hogy még életben maradjak, ugy 1933-ban befejezem az általam kezdeményezett akciót.

Ha a sors úgy akarná... A sors nem úgy akarta, a végzet elszóltotta, amint azt előre érezte. De ebben a levélben is megmaradt a pedáns, gondos polgárnak Cosma Aurél. És megmaradt pártja hű emberének, aki akkor, amikor a halál már ott leselkedett körülötte, néhai vezérére gondolt, akivel most már a túlvilágon találkozt.

Cosma Aurél dr. tudta, hogy befejeztetett. Három nappal elhunyt előtt levelet diktált anyjára szeretett unokaöccse számára. Ebben a haldokló nagybácsi megírja, hogy temetése után kinek tolmácsolja köszönetét. A mélyen sujtott unokaöcs most közli a köszönetet, amelyet még a haldokló nagybácsi fogalmazott:

— Ugy a magam, mint családunk nevében őszinte halánkat és köszönetünket tolmácsoljuk mindazoknak, akik szeretett halottunkat Cosma Aurél drt betegsége idején meglátogatták, akik vigasztalták, bátorították. Szívükből jövő halámat tolmácsolom Mileti Sándor dr., Popa Isiaia dr. és Pređa Demeter dr. orvosoknak, akik emberi szívvel és a tudomány minden rendelkezésére álló eszközével emberfeletti módon viaskodtak a halál ellen. Köszönetemet nyilvánítom mindenkinek, hatóságoknak, testületeknek, amelyek a sors nehéz óráiban vigasztaló szavakkal és részvétellel felkerestek. Halámat nyilvánítom Temesvár vá-

ros vezetőségének, a görög keleti egyház klérusának és mindazoknak, akik szeretett nagybátyám temetésén résztvettek.

Ifj. Cosma Aurél dr.

Cosma Aurél dr. szerette az életet, ragaszkodott hozzá, de, amikor látta, hogy minden veszve van, megbékélt a sorsral és megadással készült a nagy utra...

Szivenlőtte magát egy csendőr, mert megszökött csapatától és félt a büntetéstől

Tegnap délelőtt megdöbbentő öngyilkosság játszódott le Fikatár községben a községháza előtt, ahol Kohan János huszonhárom éves csendőr fegyverével sziven lőtte magát és azonnal meghalt. A szerencsétlen színészei illetőségű fiatal katona néhány nap előtt megszökött ezredétől és azóta a környéken bujkált. A szökésben levő fiatalember tegnap váratlanul megjelent Fikatár községben és a községháza felé tartott. Amikor odaérkezett, hirtelen lekapta válláról a fegyvert és a csövet melléne í-

nyitva elsütötte. A következő pillanatban vértől borítva összerogyott. A fegyverdörrenésre ijedten kirohanó emberek az öngyilkos csendőr segítségére siettek, de mielőtt még segíthettek volna rajta, meghalt. A golyó a szívet furta keresztül és azonnali halált okozott. A szerencsétlen fiatalembernél semmiféle felvilágosítást vagy iratot tetteire vonatkozólag nem találtak, azonban valószínű, hogy a szökése miatt várható büntetéstől való félelmében követte el az öngyilkosságot.

A két német szélsőség természetellenes szövetkezése a vasárnapi népszavazásra azzal a veszélyei fenyeget, hogy tönkre teszi a birodalmat

Berlini jelentés szerint a kormány kötelezte az összes lapokat, hogy első oldalukon kövér betűkkel felhívást közöljenek. A felhívás szerint a szélső jobb és bal oldal, az acélszakosok és a kommunisták természetellenes szövetkezése támasztotta, hogy népszavazást követeljen, amelyen döntenek a birodalmi gyűlés összehívása és a porosz országgyűlés feloszlata fölött. Különösen ezt az utóbbit szeretnék kieroszakolni. A porosz országgyűlés mandátuma márciusban amugyis megszűnik, de hogy már most követelik, ezzel bűnös politikai céljaik vannak. Ha aztán győznének, akkor a két szélsőséges irány egy-

másnak menne és Németországot vagy a fascizmus, vagy a kommunizmus veszélyének tenné ki. Akármelyikük kerekednék felül, a másik nem nyugodnék abba bele és ez állandó veszedelmet jelentene Németországra nézve. Az a szándékuk a népszavazással, hogy a mai államrendet és társadalmi berendezkedést elpusztítsák. Romba akarják dönteni mindazt, amit az 1918. évi romok fölött sikerült fölépíteni. A német kormány reméli, — így fejeződik be a felhívás — hogy a német nép felismeri lelkiismereti és politikai kötelességeit és szavazataival nem fogja a rendbontó szélsőséges elemeket erősíteni.

A sebeket nem mutogatni kell, hanem gyógyítani

A magyar parlament a nyári szabadság előtti utolsó ülésén tegnap tudomásul vette, hogy a felsőház elfogadta a felhatalmazási törvényjavaslatot. Peyer Károly általános lármá közölt kvalifikálatlan módon támadta a kormányt. Krüger Aladár válaszolt a felszólalásra és kijelentette, hogy a sebeket nem mutogatni, hanem gyógyítani kell. A képviselőház azután hozzájárult, hogy ma kezdődjék a parlament nyári szünete. A felhatalmazási törvényt a kormányzó még tegnap délután ellátta jóváhagyásával. A rendelet szerint szigorúan büntetik azokat, akik a pengőt bármely célra a vámkülföldre kiviszik.

Bázelből érkezett jelentés szerint a jegybankok elnökeinek értekezletén Cannon, a Chase National Bank nevében kijelentette, hogy a Magyarországon levő rövid lejáratú kölcsönöket további három hónapra meg kell hagyni. Ezeknek a hiteleknek összege ötvenkét millió dollár, amelyből Amerika husz millió dollárt adott. Franciaország és Svájc jegybankjainak vezetői hozzájárultak Cannon előterjesztéséhez.

Jelentettük, hogy a magyar kormány elsősorban a belső anyagi erőforrásokat akarja felhasználni. Erre vonatkozólag több terv merült fel. A sok terv között érdekes az,

amelyet Friedmann Ignác dr. készítetett. Az javasolja, hogy Magyarország két millió adózó polgára közül szólítsák föl a jobbmódúakat arra, hogy az ország céljaira önként ajánljanak föl négyszáz pengőt fejenként. Reméli, hogy ilyen módon sikerül kétszáz millió pengőt összehozni, mi feleslegessé tenné a külföldi segítség igénybevételét. Magyarországi gazdasági és kereskedelmi érdekeltségek meg vannak róla győződve, hogy a késedelmeskedő külföldi hitel bevétele előtt lehetőségessé válik belső erőforrások felhasználásával a helyzet szánálása.

A Népszövetség szeptemberi ülészakán a német-osztrák vámunió ügyét tárgyalják

Genfi jelentés szerint a Népszövetség tanácsa szeptember elsején kezdi meg legközelebbi ülészakát. A főtítkári hivatal most tette közzé az ülészak napirendjét. A politikai rész legérdekesebb pontja kétségen kívül a német-osztrák vámunió ügye lesz. Ismeretes, hogy a mult ülészakon úgy határoztak, hogy az ügyet átteszik a hágai nemzetközi bírósághoz annak a megvizsgálására, vajjon jogi szempontból a szerződés nem ütközik-e bele valamely fennálló nemzetközi szerződésbe. A hágai nemzetközi bíróság augusztus végén hozza meg döntését és azt nyomban átteszik Genfben a Népszövetséghez. A főtítkárság ezenkívül előkészítette a német-lengyel vizsály ügyének tárgyalását is. A napirend sok pontja között a lefegyverzés kérdése semmiféle vonatkozásban nem szerepel, ami kétséget kizárólag szomorúan érdekes jelenség.

Kidobott

a hivatalából az öregfalui jegyző egy gazdát, miután előbb megverte

Épületes jelenet játszódott le szerdán Öregfalui község jegyzői hivatalában. Egy óteleki lakos kereste föl Müller János jegyzőt, akinek szemrehányást tett, hogy egy adásvételi szerződésben, amelynek elkészítéseért ezeröttszáz leit vett föl, az eladott föld nagyságát öt hold helyett öt és fél holdnak tüntette föl. A jegyző vitatkozni kezdett az óteleki gazdával, akit aztán az irodájából kiutasított. A gazda átment a szomszédos hivatali szobába, hogy ott a zombolyai adóhivatal kiküldöttjének befizesse adóját. Az elkéséredett gazda elpanaszolta a tisztviselőnek, hogy a jegyző milyen kárt csinált neki azzal, hogy az adásvételi szerződést hibásan csinálta meg. A panaszkodást meghallotta a másik szobában tartózkodó jegyző, berohant az adóhivatali szobába, ott megragadta a gazdát, áthurcolta egy másik helyiségbe, ott a két kisbíróval lefogatta, majd sajátkezűleg ütni-vernii kezdte. Amikor aztán a jegyző a verésbe belefáradt, a gazdát a községházáról kidobatta. Az így bántalmazott óteleki gazda a jegyző ellen az ügyészségen feljelentést tett.

Bukaresti megbízások, külföldi utazások meghosszabbítása, vizsályok, vasúti bérletek, olcsó és gyors beérkezése.

HERZL Burler Irod. Almisora,
IV, Bem-utca 2/a. 356
Naponta karrier járati!

Lugo'son

ugyanakkor jelenik meg a Déli Hírlap, mint

Temesvárott

Deli Hirlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BELVÁROS, SZENTGYÖRGY-
TÉR 4. SZÁM.

Telefon:
2-12, este 9 után 18 és 2-12.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Havonta 80, negyedévre 240, fél-
évre 450, évente 900 lei. — Két-
hétre: havonta 110, negyedévre
330, félévre 600, évente 1200 lei,
vagy egyenlő értékű valuta.

A szerkesztésért és kiadásért a
Szerkesztő felel.

A „Helyes” Bányai Nyomda R.-E.
nyomása.

Uj vetélytársak

Miután a női szépségversenyek állandóan divatban vannak s a kitüntetésre vágyakozók száma állandóan növekedik, be kell jelen-tenünk olvasóinknak, hogy azoknak, akik a pálmára vágyakoznak, új vetélytársuk támadt a főszerkesztésben.

A muzulmán hatóságok, hogy szentesítsék a török nő emancipációját, elhatározták, hogy a török nők ezután kor és társadalomkülönbség nélkül résztvehetnek a szépségversenyeken.

Kemal pasa, mivel eltörölte a fátyolt, a papucst, a bugyos nadrágot, miután elfogadtatta alattvalóival a nyugati ruhákat, a török nőket szépségversenyre küldi.

Csak hogy van egy kis bökkenő. Mindenki tudja, hogy az Amerikából ideszórt szépségdivat azt kívánja, hogy a nő legyen olyan, mint a nemes penge, vagyis hosszú és lapos. Viszont a keleti szépségérzék azt követeli, hogy a nő legyen kicsike és kövérkés. (Mohammed is így képzelte el a mennyország hurijait.)

Hogy vegyenek tehát részt a feleszemű, de meglehetősen jól táplált török nők ezen az újdonsült versenyen?

Kemal pasa azt tanácsolja a nőknek, hogy sokat mozogjanak s ne egyenek édességeket. Így két-három nemzedéken belül török nők is hosszúak és laposak lesznek. Ha ugyan addig a divat nem változik.

Felozlították az oravica városi tanácsot. A belügyminiszter az oravica városi tanácsot fölözlatta és helyébe a város ügyeinek vezetésére ideiglenes bizottságot nevezett ki. Az ideiglenes bizottság elnöke Novacovic Emil, tagjai Lazar Sándor kereskedő, Epure Péter mérnök, Jumanca Mihály tímár, Panisca Illés, Miclea Timót gazdák és Sittner Adolf építész.

Elhunyt lugosi pap. Vostinar Szilviusz dr. püspöki titkár huszonöt éves korában Lugoson meghalt. Halála általános részvétet váltott ki, mert a nagy tudású pap előtt fényes jövő állott. Lugoson a hitvédelmi mozgalmakban élénk szerepet vitt. Nagy részvét mellett temették el.

A temesvári tejközpont tragikomédiája, amelynek néhány főszereplője szeretne bemutatkozni a közönségnek

Ez a dráma nem egészen az arisztotelési hármasság szabályain épül fel és tulajdonképpen nem is kidolgozott dráma, ami természetesen is, mert a cselekmény még csak kezd közeledni az ugynevezett kifejlődéshez. Az egész inkább sejtetése annak, hogy idővel az is lehet belőle. Az alábbi részletből is kiderül már, hogy egészen modern irásmű lesz, mert szereplői nem annyira alakok, mint inkább tárgyak, gépek, berendezések és természetesen a tej. A tej a főszereplő és ebben a minőségében egészen ujszerű, mert a cselekményt tulajdonképpen az indítja meg, hogy a főszereplő álmos, sőt el is alszik.

A darab írója még nem készült el a jelenetkezéssel, de az egész mű már készen volt a fejében, mikor olyan lenyűgöző erejű álomság vett erőt rajta, hogy a tejjel együtt maga is elaludt. Szemfüles munkatársunk álomban lepte meg az illusztris író és így sikerült a darab néhány szereplőjét megszöktetni. Ezek mutatkoznak be a következőkben:

A tehén: Én vagyok a természetes, hamisítatlan ősforrás, amely csorog — csorog és álomba ringat kisedet...

A tej: Önálló vagyok. Habfehér testem az én tulajdonom. Ha akarom áruba bocsátom. Nyíltan bevallom, mert nincs bennem alszémérem.

Tejeskanna: Én vagyok a fürdőkád. Vízem körülnyaldossa igéző tagjait a tejnek és belőlem megtisztultan lép a nyilvánosság elé,

Tiszviselői kinevezések Krassóban és Szörényben. A miniszterium a megüresedett rakasdi járási állatorvosi tisztségre Meedt Gyula dr. állatorvost nevezte ki, aki ezelőtt Szászrégenben működött. A krassómezei ideiglenes megyei bizottság elnökévé a belügyminiszterium Ciupă György, a bányászati tartományi igazgatóság revíziós bizottságának egyik tanácsosát nevezte ki. Az oravica törvényszék mellett működő telekkönyvi hivatal főnökévé Gugă Károly eddigi törvényszéki főtisztviselőt nevezte ki az igazságügyminiszter, míg helyét Salariu Péter tisztviselővel töltötték be.

* Városi és köztisztviselők az „Igiena” uszodájában 10 leiert fürdnek.

A bírák ezentúl három vizgát tesznek. Hamangiu Konstantin igazságügyminiszter elkészítette az igazságszolgáltatás reformjáról szóló javaslatot. A javaslat egyik lényeges pontja, amely a bírák kinevezését szabályozza. A miniszter ezt három vizgáchoz köti. Az első vizgát a jelölt akkor teszi, amikor mint albiró az igazságszolgáltatás szolgálatába lép. Eddig ez vizsga nélkül történt. A második vizgára akkor kerül sor, amikor bíróvá léptetik elő, a harmadik vizgát pedig akkor teszi, ha törvényszéki tanácselnöki rangot kap. A miniszter ilyenképpen azt célozza, hogy az igazságszolgáltatás kötelékébe csakis érett és komoly jogi tudással rendelkező egyének kerülhessenek.

mint egykor a tenger habjaiból kiemelkedő Aphrodite Anadyomene.

A víz: Szépen! Egy pillanatra sem hagyom el. Ismerem szerelmem csapodar természetét, amelyből még álomban sem vetkőzik ki. Szerelmem olyan régi és erős, hogy életembe kerülne, ha ebben való teljes felolvadásunkat és egyesülésünket megbolygatnák.

Ültörő: Hahaha! Naiv lélek. Elaltatlak én szerelmeddel együtt (Beugrik a tejjel).

A tej láthatóan ellankad, tagjai elernyednek, majd kinyújtóznak es klasszikus szobormerevséget öltenek. Nagyt üsit és a víz keblére borulva elalszik.

A vezércikk: Én vagyok a dörgedelem. Én vagyok a közvélemény. Én vagyok a harsona, melynek zengő hangjára megmozdulnak elevenek és holtak.

A tej tényleg megmozdul, bugyborékolni kezd, mint mikor a kikapós asszony csiklandós, álomban kacarászva felkacag. A felszínén megjelenik

a hólyag és látható erőlködéssel mind nagyobb fuvódik.

A szereplők kórusban: Hát te mit keress itt? Senki nem hívott.

A hólyag: Csend! Én írom a szakcikkeit a tejről.

Ezután az összes szereplők mély álomba merültek. Csak a hólyag feküdt neki az írásnak...

T. Lovy G. I.

Az önkéntes tűzoltók usztagosa a főpolgármesternél. A temesvári négy önkéntes tűzoltószervezet vezetői: Heim Miklós belvárosi, Petrovics Péter mehalai, Blum Mór józsefvárosi és Kunst Károly gyárvárosi parancsnokok tegnap délután tisztelegtek Grofsorean Kornél dr. főpolgármesternél. Üdvözltek a főpolgármestert hivatalába lépése alkalmából és tekintettel arra, hogy a mindenkori főpolgármester főparancsnoka az önkéntes tűzoltóság, ebben a minőségben is jóakaratu támogatását kérték. Grofsorean Kornél dr. főpolgármester megköszönte az üdvözlést, az önkéntes tűzoltóságot őszinte jóindulattal biztositotta és hangsúlyozta, hogy mindenkor teljes mértékben méltányolja azt az emberbaráti munkát, amelyet az önkéntes tűzoltók önzetlenül végeznek.

Érdekes véletlen. Strache Gusztáv budapesti főügyész nyári szabadságát Millstättban töltötte, ahol Erdélyi Béla annak idején feleségét a mélységbe taszította és később meggyilkolta a szállodában. Tegnap délután Strache főügyész elment a hegyekre sétálni, egy meredek szélén megeszszott és szakadékba zuhant. Órák mulva találtak rá járókelők és a legközelebbi menházba vitték. Mikor magához tért, hordágyon beszélítették Millstättba és szanatórium-ban helyezték el. Strache főügyésznek a jobb lába két, a bal karja egy helyen törött el. Érdekes, hogy az Erdélyi elleni tárgyaláson Strache képviselte a vádat.

— Áthelyezik az erzsébetvárosi tanonciskolát. Régi panasza az erzsébetvárosi polgárságnak, hogy a Vörösmarthy-utcai állami elemi leányiskolában esténként iparostanoncok oktatása folyik. Az iparostanoncok szurtos öltönyeikkel nemcsak bepiszkítják a padokat, hanem ocsmány rajzokkal éktelenítik el a folyosókat és így veszélyeztetik a gyermekek erkölcsi érzéseit. Tegnap Walter Miklós és Reichardt Gyula vezetésével az erzsébetvárosi polgárság küldöttségileg jelent meg Grofsorean Kornél dr. főpolgármester előtt és kérte, hogy a szeptemberben kezdődő tanévtől kezdve a város helyezze máshová a tanonciskolát. A főpolgármester megígérte, hogy a kulturális ügyosztályt utasítja a tanonciskolának másutt való elhelyezésére.

— Az állami tisztviselők lakbérkiegészítése. Ismeretes, hogy az állam magára vállalta az állami tisztviselők és nyugdíjasok lakbérének kiegészítését, azonban az erre vonatkozó kiutalások mindmáig nem történtek meg. A háztulajdonosok egyesületének többszöri felterjesztése most végre eredménnyel járt, amennyiben a pénzügyigazgatóság utasítást kapott az utalványok kiállítására. Az utalványokat a jövő héten kézbesítik a háztulajdonosoknak az adóhivatalok. Ezeket az utalványokat nem fizetik ki készpénzben, ellenben adóban és egyéb tartozásban beszámítják azokat.

— A lugosi pékek is drágítani akartak. A lugosi pékek a városi ideiglenes bizottságtól a kenyérbélyeg alkalmaszására való hivatkozással a kenyérrak felemelését kérték. A bizottság a kérelmet elutasította arra való hivatkozással, hogy a belügyminiszteri rendelet értelmében az árakat semmi körülmények között sem szabad emelni.

Panama minden színben L. 50.
Banrettselyem minden színben L. 170.
Crep de chine (nem parti áru L. 160.)
a Népáruházban
Belváros, Matei Corvin-utca 4.

— A vörös nap után is. A regáti Cornesti község közelében újabb vasúti merényletet akartak elkövetni. A Dambu folyó felett levő hidon a sín-csavarokat két ismeretlen egyén ki akarta szedni. A katonai járőr rájuk kiáltott, mire elmenekültek. Nem messze a járőr ugyancsak két emberfő látott, akik a sinek mellett dolgoztak. Ezekre rálöttek, a golyók azonban nem találtak. A két merénylő szintén elmenekült.

— Halálozások. Radnán meghalt özvegy dr. Walthier Adámné született Dratfay Ilona. A matróna, akinek férje lippai járásbíró volt, hetvenöt éves kort ért meg. Halálát nagyszámu rokonság gyászolja. — Oravicán meghalt Schwager Antalné született Zirk Mária. Halálát férje, Schwager Antal bankpénztáros, leánya és nagyszámu rokonság siratja.

— Ingyenes előadás az akkumulátorokról. A Galvani-gyárnak a józsefvárosi Gorove-utca 14. szám alatt levő telepén augusztus 9-én délelőtt tíz órakor az akkumulátorokról és azok szakszerű kezeléséről ingyenes előadást tartanak. Az előadás különösen az autószerelők és rádiósok érdeklődésére számíthat.

IDÓJÁRÁS. A meteorológiai intézet jelenti: Meleg időjárás, nyugaton elhőzettel és helyenkint zivatarokkal ártható.

— **Vakmerő betörők.** A temesvári endőrséget két vakmerően elkövetett betörés foglalkoztatja, amelyeket minden valószínűség szerint ugyanazok a ettesek követtek el. Az első betörés Józsefvárosi Szilágyi-utcában történt, ahol este ismeretlen tettesek benásztak Szabó Sára lakásába és a hálószobában talált ággyerítőket vitték el. Hasonló körülmények közt a tettesek behatoltak Huszák Lezsó gyárvárosi Távirda-utca 8. szám alatti lakásába, ahol összeszedték az összes értékes holmikat. A endőrség mindkét ügyben széleskörű nyomozást indított.

— **A városi vezetőség megtekintette a vízműveket.** Grofsorean Corneli dr. főpolgármester tegnap elélelt az ideiglenes választmány agjainak kíséretében megtekintette a városi vízműveket. Ciruceu György mérnök, a vízművek jelenlegi vezetője, ismeretette a különböző berendezéseket és adott szakszerű magyarázatokat. Megmutatta az új nagybasu szűrőberendezést is, amelyet a város most bővít ki.

— **Megszűnt egészségstrájk.** Megiruk, hogy az augusztus elsejei vörös pappal kapcsolatosan őrizetbe vett kommunisták, ügyük elintézésének sürgetése végett, egészségstrájkba léptek. Tegnap az ügyben váratlan forulat történt, amennyiben az egészségstrájkoló munkások családtagjaik kérelmére beszüntették a sztrájkot és rjból táplálkoznak.

* **Magyar nap Ujkisodán.** Az Ujkisodai Magyar Dalkör augusztus 9-én, vasárnap, a Reisz-féle vendéglőben magyar napot rendez, amely reggel nyolc órától hajnalig tart. Lesz díjtekvés három értékes díjjal, asztali kugli, amerikai házasság, világposta, szépségverseny, szélhámósok tárháza, magyar ruhaverseny és különböző egyéb szórakozások. Sátrakban tortát, cukorkát, dinnyét és fagyaltot szolgáltatnak föl. A zenét egy fuvós és egy cigányzenekar szolgáltatja. Délután a Magyar Dalosszövetség, különböző dalárdák és műkedvelői csoportok részvételével kulturdelután lesz. A magyar nap védnökségét Ambrózy Andor báró, Páll György dr. és Kubán Endre vállalták el. Beléptidij személyenkint tizenöt, háromszemélyes családjegy harminc íe. A jövedelmet a zászlóalap javára fordítják. Kedvezőtlen időjárás esetén a magyar napot a következő vasárnap tartják.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Lippay Ferenc, Heinrich Antal és Ebner Aranka. Meghaltak: Klingler Anna 50, Konstantinovic Emilia 67, Labancz János 55, Hadady Matild 90 éves és Marx Etel 7 hónapos korában.

— **Az Aldunán megrongálódott uszályok.** Turnszeverin közelében négy uszályhajó nekiütődött a partmenti szikláknak és súlyosan megrongálódott. A vontatóhajókba behatolt a víz, azonban sikerült a kikötőbe vonszolni. A sérült hajók között szerepel a Pesty nevű magyar slepp is.

Kóró Pál heti krónikája

Mindenféle nagy a láрма, szót érteni nem lehet, és azért van ez a nagy zaj, mind ordítóz: jöjjön már — jaj — végre a csendrendelet.

A hatóság is azt mondja: csendrendelet volna jó, hogy adózók sóhajtása, terhek alatt jajgatása ne legyen már hallható.

Nyugdíjasok sok nyögése, számos panasz, hogy nincs rend. rengeteg sok korgó gyomor, kiáltozó, fájó nyomor, mind elhallgat, ha lesz csend.

Vezeti a tejközpontot téglagyár-igazgató, — ez fejlődést jelent nyomban, mert most már a tejközpontban téglasajt lesz gyártható.

Szoknyát hordjon a férfinép, halljuk ezt a tanácsot, ez az eszme megérett rég, hiszen agyis sok feleség visel otthon nadrágot.

— Felépül a temesvári művészothon. A bányási képzőművészeti egyesület Cioiban Pompil dr. elnökléte alatt ülést tartott. Liuba Kornél, Szuhanez Oszkár és Ferch Ferenc festők, továbbá Gallas Nándor és Rotsohink Sebastyén szobrászok hozzászólásai után elhatározták, hogy az egyesület minél előbb nekilát a tervezett képzőművészeti otthon felépítésének. Az otthon karácsonykor nagy kiállítással kapcsolatosan már meg is akarják nyitni.

— **Orvosi hír.** Schlesinger László dr. nőorvos áthelyezte rendelőjét Gyárváros, Liget-ut 5. szám alá, földszintre. Rendel 9—11-ig, 3—5-ig Telefon 21-13.

— **Meghalt Resica legöregebb asszonya.** Resica legöregebb asszonya, özvegy Baumann Józsefné, született Erhardt Anna kilenevenhat éves korában meghalt. Az 1848-iki harcokat mint tizenhárom éves gyermek érte meg és azokra még az utóbbi hetekben is élénken emlékezett. Koporsója körül nagy számban sereglettek gyermekei, unokái és dédunokái.

— **Vidéki tanítók panasza.** A vidéki tanítók most augusztusban még a juniusi illetményeiket sem kapták meg. Hiába fordulnak az adóhivatalhoz. Ott azt válaszolják, hogy még nem jött intézkedés a pénzügyigazgatóságtól. Ezeket a panaszokat a pénzügyigazgatóság figyelmébe ajánljuk, mert ezek a szerencsétlen emberek már mindenüket elzalogosították.

— **Sertésvész Torontálban.** Zsombolya, Nagykomlós, Grabác, Csátád, Kiszécsa, Gertenyes és Berekszó községekben sertésvész lépett föl. A vármegyei állatorvosi hivatal ezekre a községekre kiviteli zárlatot rendelt el. A járvány már számos sertést elpusztított, miáltal a lakosságnak nagy kára támadt.

Sztrájkra készül pékek hada, nem fog sütni kenyéret, éhen ezért mi nem veszünk, mert majd kenyér helyett eszünk finom kenyérbélyeget.

Olesóbban adja a város ezentul már a vizet, ez birtám rá sok kocsmáros, hogy a vendég nála már most borért olesóbb árt fizet.

Szól fináncok minisztere: adózónak kimélet, ha már meghalt, ne bántsátok, szépen csak addig nyuzzátok, amíg benne van élet.

Temesváron a piacon egyre drágul a tojás, tyuk szól: ezt föl nem foghatom, hisz a tojást ingyen adom, kot-kot, kot-kot, kotkodács.

Ujságírók közönséghez nap-nap után eljárnak, — ezen fordítani tessék: ujságírókhoz közönség jöjjön el most vasárnap.

— **Névváltoztatás.** A belügyminiszter hozzájárult, hogy Löwinger Zsigmond temesvári lakos családí nevét Lászlóra változtassa át.

— **Amerikai professzorok a magyar határon.** Deák Ferenc, a newyorki Columbia-egyetem magyar származású tanára meghívta az egyetem tanárait Magyarországra. Több newyorki egyetemi tanár családjával együtt tegnap Szegedre érkezett. Céljuk a trianoni határnak néprajzi és gazdasági szempontokból való tanulmányozása. Az amerikai egyetemi tanárok kijelentették, hogy Magyarországgal nagy igazságtalanság történt, amit a világnak jóvá kell tennie.

— **Az elméleti miniszterelnök.** Jorga miniszterelnök a közoktatásügyi miniszteriumban új rendet léptetett életbe. Szeptember elsejétől kezdve a különböző ügyekben benyújtandó kérvényeket a legrövidebben kell megfogalmazni. A miniszterelnök kérvényformulárákat nyomtat, azokat a kérvényezőnek csak ki kell tölteni és felbélyegezni. Körülbelül huszafajta ilyen kérvényminta lesz és a kérvényező azt veszi meg, amelyikre szüksége van. Valószínű, hogy a többi miniszteriumban is meghonosítják ezt a rendet, amely végeredményben csak az állami nyomdának lesz jó üzlet, amely a kérvénymintákat előállítja.

— **Hirtelen halál az orvosi rendelőben.** Tegnap este telefonon kihivatták a mentőket Vásárhelyi Béla dr. kisodai orvoshoz. Az orvos rendelőjében ugyanis hirtelen meghalt Pilis nevű Temesvár-Belváros, Zápolya-utcában lakó ügynök. Mire a mentők kiértek, már halott volt. Még nem nyert megállapítást, hogy Pilis hogyan került Kisodára és mi okozta a halált, valószínű azonban, hogy szívzélhűdés érte. A halál okának megállapítására megindították a uymozást.

— **A kormányzó felesége a saegényekért.** Peter Juliáné, Peter Julián dr. kormányzó felesége ötezer-hétszáz lelt juttatott Grofsorean Kornél dr. főpolgármesterhez. Ez az összeg abból a gyűjtésből maradt fenn, amelyet Ileana a főhercegnő esküvői ajándékának megvásárlására rendeztek. Dr Peter Juliáné kérte, hogy ezt az összeget a szegények támogatására fordítsák.

— **Bánságiak ünnepelték a magyar óceánrepülőket.** A magyar óceánrepülőket a Budapestre szakadt bánságiak tegnap este szeretetteljes ünnepségekben részesítették. Endresz György ugyanis perjámosi születésű, Temesvárott járt kadetziskolába és így szülőföldjének Budapesten lakó tagjai Magyar Sándorral együtt külön ünnepelték. Az ötszáz terítékbanket a Dunapalotában folyt le és azon a bánságiak Niamesny Mihály dr. képviselővel az élén vettek részt. Azonkívül megjelentek a magyar politikai és társadalmi élet összes számottevő tényezői. A banketten sok felszólalás hangzott el, amelyekben az óceán két magyar bátor hőst dicsőítették. Endresz és Magyar meghatottan válaszoltak a felköszöntőkre. A társaság a késő éjjeli órákig maradt együtt és felelevenítették a bánsági emlékeket.

— **A prefektus idehaza.** Bunte István megyei prefektus, aki résztvett a belügyminiszteriumban tartott prefektusi tanácskozáson és több hivatalos ügyet intézett el, ma hazakerkezik a fővárosból és átveszi a megye vezetését.

* **Végbél körüli kipállás, viszketés, repedés és főleg a ranyér ellen a legjobb gyógyszer és óvszer a Haemorsan kup és kenőcs.** Olcsón kapható a gyógyszerárakban.

— **Ujabb sérelmes rendelet.** Az államvasutak vezérigazgatóságától tegnap rendelet érkezett a temesvári vasutigazgatósághoz, amely főleg a vidéki lakosságot érinti. A rendelet szerint a vasuti személykocsikba a jövőben az utasoknak nem szabad élő szárnyast elhelyezniük, hanem azt gyorsárúként kell feladni. A rendelkezés főleg a környékbeli lakosságot sújtja, amely kénytelen lesz a baromfit feladni, viszont Temesvárott az újabb költségek miatt a fogyasztó drágábban vásárolja. Az új rendelet közvetlenül kihatással lesz a piaci árak alakulására.

— **Az interparlamentáris unió képviselői Bukarestben.** Az interparlamentáris unió londoni határozata értelmében az idei kongresszus Bukarestben lesz október 1—8. között és azon huszonöt nemzet képviselteti magát. A bukarestiek hálások lehetnek a kongresszus Bukarestben való megtartásáért, mert a parlament felé vezető utat harminc méterrel kiszélesítik, ezenkívül az összes bukaresti utak kövezetét rendbehozzák. A kongresszus tagjai az országban kirándulásokat tesznek és valószínűleg a Bánságba, Temesvárra és Resicára is ellátogatnak.

Zsombolyán

ugyanakkor jelenik meg a Déli Hírlap, mint

Temesvárott

— Nem szünik meg a lugosi német gimnázium. A lugosi német nyelvű gimnázium megszűnéséről hírek terjedtek el. Tekintettel arra, hogy az iskolaszék az iskola fentartásáról gondoskodik és a közoktatásügyi minisztérium tantervet továbbra is fizeti, a hírek nem fedik a tényeket. A lugosi német gimnázium további fennállása biztosítva van és az 1931—32. tanévben folytatja működését.

* **Vidékiek figyelmébe!** Győződjék meg róla, hogy jól étkezni csakis a **Tiszviselő konyhán** (volt Kobelt-kert) lehet. Allandóan finom házikoszt kapható. Abonánsok házonkívül is felvétetnek. Menü 25—30 lei. Vacsora étel szerint 20 lei.

— **Uj rapidvonat.** Az államvasutak vezérgazgatósága új rapidvonatpárt helyezett forgalomba. Tegnap indult el az első Bukarest—Jasi—Kisenev között közlekedő Unirea rapidvonat, amely két órával rövidebb idő alatt teszi meg azt a nagy utat, mint az eddigi gyorsvonatok.

— **Minek Lugoson rendőr?** Itt a vörös, hol a vörös nevű népszerű és hamiskártyások által gyakorolt kártyajáték Lugoson is felütötte a fejét. Hamiskártyások a nyílt utcán játszották és sok lugosi vásárra jövő gazda pénzt szedték el. Valaki felhívta az ott posztoló rendőr figyelmét, aki azonban a legnagyobb lelkiyugalommal azt válaszolta, hogy akinek esze van, az nem játszik, különben sincs rendele a kártyaesalók ellen. Mit szól ehhez a lugosi rendőrfőnök?

Ragyogó ötletek és a szórakozások ezernyi válfaja jellemzi az ujságírók szombati és vasárnapi nyári ünnepélyét

Temesvár mulatni vágyó közönségének eseményszámba megy augusztus 8-án és 9-én a temesvári kisebbségi ujságírók kétnapos ünnepélye, amely a Lunaparkban zajlik le. Az ujságírók mindenkiért és mindenki az ujságírókért! — ez az elv érvényesül majd ezen a két napon, amikor arról van szó, hogy az erdélyi és bánági ujságírószervezet temesvári csoportja rendezi meg hagyományos ünnepélyét, azon céllal, hogy munkanélküli, beteg, valamint özvegy és árva alapját felerősítse. Ekkor azonban nincsen szó áldozatról, mert mindenki tudja, hogy az ujságírók ünnepélye minden alkalommal a legjobban megrendezett szórakozást jelenti, amely nagyszerű emléket hagy hátra mindenkiben. Maguk a hatóságok is tudatában vannak a két nap rendkívüli fontosságának és ezért a városi kertesét teljes létszámmal dolgozik a Lunapark szépítésén. Ugyancsak erőteljes munkát fejt ki a városi villanytelep, amely gondoskodik arról, hogy a lampionok tömegével és a kivilágítási trükkök özönével kápráztassa el a kettős ujságírónap közönségét.

A lunaparki ünnepély egyik leg-

— **Vesztett kutya garázdálkodása.** Resicán egy vesztett kutya garázdálkodott, amely az utcán megtámadta Pemi József és Liptár Alajos iskolásgyermekeket és mind-

ragyogóbb műsorpontja lesz a nagyszabású gyermekünnepély, amit a hölgytársadalom rendez a lunaparki nyári színházban. A gyermekkabaré előadásai mindkét napon délután hat órakor kezdődnek.

Az est másik szenzációja az uri kabaré lesz, amelyen a temesvári társadalom számos előkelő reprezentánsa, ujságírók és művészek lépnek fel, a művészi táncszámokat Bingert Pipi, Begovics Emil és Loló vállalták, ezenkívül nagy szerepekhez jutottak Hübner Piri, Schlosser Anikó és Willburg Walther báró.

A temesvári társadalom áldozatkészségén épülnek fel a park ujságíró-sátrai, amelyeknek rendezési gondját előkelő hölgyrendező bizottság vállalta. A sátrak részére gyűjtött adományok bejelenthetők és leadhatók a következő címekre: Dr. Pollatsek Arminné Hunyadi-ut 8., dr. Kun Arturné Kinizsi-utca 7., Bogma Miklósné Ormos-utca 11., Schmidt Ferencné Mühle-Vilmos-utca 31., dr. Naschitz Istvánné Börze-utca Dornhelm-palota, Kunos Sámuelné Jenőherceg-utca Galgon-ház és Rudali Adolfné Püspök-uti második villa.

kettőt megharapta. A vesztett állatot a gyermekek sikoltozására elősiető emberek ártalmatlanná tették, a két gyermeket pedig a kolozsvári Pasteur-intézetbe szállították.

— **Repülési alkalom Temesvárot.** A két hét előtt elmaradt repülőnapot vasárnap, augusztus 9-én tartják meg. Az ünnepélyen részt vesznek a II. Károly és a Temes Torontál nevű repülőgépek is, amelyek szombaton érkeznek meg Temesvárra és a város felett keringve röpcédulákat fognak leszozni. A repülőgépek a belvárosi vásártérszállanak le és husz lei beléptdíj mellett mindenki által megtekinthetők. Vasárnap a repülőgépek utasszállítást és körrepülést fognak végezni a város felett csekély díjazás mellett.

* **Ha Temesvárra jön, kérje mindent az ingyenes tájékoztatót.** (Conducatorul prin Timisoara.)

— **A szabadban való fürdés legújabb áldozata** Radó Lázár tizenhat éves Utvin községbeli fiú, akinek fürdés közben a Begába fulladt. Holttestét kifogták a vízből. A temetési engedélyt az ügyészség megadta.

— **Jótekonycéu parkünnepély Buziáson.** A buziási katolikus hitközség augusztus 9-én vasárnap délután két órai kezdettel tombolával egybekötött nagyszabású jótekonycéu parkünnepélyt rendez a buziási gyógyligetben. Este kilenc órakor hangverseny és tánc a gyógyteremben és a Modern vendéglőben konfetti és szerpintincsatával. Az ünnepély tiszta jövedelmét a buziási katolikus templom belső tatarozására fordítják. A belépés az ünnepélyre ingyenes, a hangversenyre és táncra személyenkint husz lei. Adományokat tekinthetők a jótekonycéura köszönettel elfogadnak.

Negyvennyolc óra a kisebbségi ujságírókért!

Szombat este 6 órától hétfő reggelig kisebbségi

Ujságírónap

a Lunaparkban!

Montekarlo!

Hűsítő sátrak, tombola a nőegyletek vezetésével

Táncverseny, parkettánc a legjobb temesvári jazzel

Az ujságírónap szenzációi:

Az Electron cég Telefunken rádiókocsija

Prof. Mme Xenia francia grafológus és jósnő különóra

Ingyen mozgószínház a sétányon A szépasszony sofförje amerikai vígjáték. Főszerepben Laura La Plante

Stella gyermekművész groteszk tánca

Urikabaré este 11-kor konferál, Fekete Mihály | Stockinger Nelli ének és táncszáma

Cocron szaxofon szóló

Bingert Pipi tánca

Goitz Méri és Fridel Bubi

Begovits duó

L. Nagy Aranka énekszám

Mirzinszky Mici, Micki Maus tánca

Az urikabaré szindarabjai

Nyári történet (vígjáték) Fekete Mihály, Deutsch Irma, Schlosser Anikó, ifj. Kubán Endre. Pitypang (vígjáték) Fekete Mihály, Deutsch Irma, Hübner Piri.

Gyermekekabaré délután 6-kor

Konferál Friedel Bubi. — Arzt Jakabffy Baba, Mezőfalvi Duci, Karcag Tibor, Goitz Luci és Méri, Stockinger Nelli, Simmerling Trude, Botos Gyuri, Klen Gerti, Lövenbach Kató, Naschitz Maya, Schlosser Franci, Stein Márta ének és táncszámai

Este nyolc órakor a nyári színházban TAC-TMTE birkozóverseny.

Rádió

Péntek. (Augusztus 7.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 6 óra: A rádiózenekar hangversenye. 7 óra 10: A hangverseny folytatása. 8 óra: Gramofonzene. 8 óra 40: Alger bariton énekes ária- és dalesteje. 10 óra: Román zene. **Budapest.** 9 óra 15: A budapesti Koncert szimfonzenekar hangversenye. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: A rádió házikvartettjének hangversenye. 12 óra 25: Hírek. 12 óra 35: A hangverseny folytatása. 2 óra 45: Árfolyamhírek. 4 óra: Arató Béla meséi. 4 óra 45: Hírek. 5 óra: A sajtó és a fényképezés. Kozacsek Elek előadása. 5 óra 30: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. 6 óra 45: Tóth László dr. felolvasása. 7 óra 15: Fehér Pál operaénekes ária- és dalesteje. 8 óra: Zenekari hangverseny a budapesti Állat- és Növénykertből. A hangverseny után időjelzés, majd Radics János és cigányzenekarának hangversenye a Royal kávéházból. **Bécs.** 11 óra 30: Gramofonzene. 4 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra 10: Watzke Rezső dalesteje. 9 óra: Haydn-Bruckner-est a bécsi szimfonikusok előadásában. 10 óra 45: Operettrészletek. **Belgrád.** 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Szórákóztató zene. 7 óra: Korovnikov énekes ária- és dalesteje. 7 óra 30: Harmonika-hangverseny. 8 óra 30: Énekhangverseny. 9 óra: Hegedűhangverseny. 9 óra 40: A Tomis-áv énekkar hangversenye. 10 óra 50: Könnyű zene. **Langenberg.** 8 óra: Zenekari hangverseny. 8 óra 30: Hangjáték előadása. Utána kávéházi zene. **Milánó.** 7 óra 20: Könnyű zene. 9 óra: Tarka hangverseny. **Prága.** 7 óra 5: Katonazene. 8 óra 30: Népdalok. 9 óra: Zenekari hangverseny. **Róma.** 9 óra: Lehár: Clo-Clo című operettjének előadása. **Strassburg.** 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Zenekari hangverseny. **Varsó.** 7 óra 20: Gramofonzene. 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny. 10 óra 30: Könnyű zene.

Szombat. (Augusztus 8.) Bukarest. 1 óra: Gramofonzene. 1 óra 50: Gramofonzene. 6 óra: Könnyű és román zene. 7 óra 10: A hangverseny folytatása. 8 óra 20: Gramofonzene. 9 óra: Puccini: Bohémélet című előadása. **Budapest.** 9 óra 15: Szmirnov Szergej orosz balajkazenekarának hangversenye. 9 óra 30: Hírek. 9 óra 45: A hangverseny folytatása. 12 óra: Déli harangszó az Egyetemi templomból. 12 óra 5: Gramofonzene. 12 óra 50: Hírek. 12 óra 35: A gramofonzene folytatása. 2 óra 45: Árfolyamhírek. 4 óra: A Rádióélet ifjúági előadása. 4 óra 45: Hírek. 5 óra: Anódtelpek modern gyártása és kezelése. Gutfreund Dezső előadása. 5 óra 30: A Magyarországi Munkásdalogyalek Szövetségének hangversenye. 6 óra 30: A Fővárosi park hangversenye a városligeti párcsarnok előtti zenepavillonból. 7 óra 45: A régi hadsereg magyarsapatainak történelmi indulói. Vitéz Berkó István ezredes előadása az első honvéd-gyalogezred zenekarának közreműködésével. 9 óra:

Szabó Lujza ária- és dalesteje Hütter Pál (gordonka) közreműködésével. Utána hírek, majd Kiss Lajos és cigányzenekarának hangversenye a Gellért-szállóból. **Bécs.** 12 óra 40: Déli zene. 1 óra 15: Szórákóztató zene. 3 óra 50: Gramofonzene. 5 óra: Délutáni hangverseny. 8 óra: Klasszikus kettősök hegedű és gitárra. Előadja Walt hegedű- és Rondorf gitárművész. 8 óra 30: Hangjáték előadása. 10 óra 30: Jazz-zenekar hangversenye **Belgrád.** 11 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 35: Szórákóztató zene. 1 óra 30: Gramofonzene. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Zenekari hangver-

seny. 9 óra: Operettáriák és kettősök. 10 óra 20: Cigányzene. **Langenberg.** 8 óra: Vidám-est. 10 óra: Hírek, majd szórákóztató zene. 12 óra: Jazz-band. **Milánó.** 7 óra 40: Gramofonzene. 10 óra: Jazz-band. **Prága.** 7 óra 5: Vonósnégyes hangverseny. 9 óra: Katonazene. 10 óra 20: Zenés tarkaest. **Róma.** 8 óra 10: Gramofonzene. 9 óra: Faust című opera előadása. **Strassburg.** 6 óra: Opera és operettrészletek. 7 óra 45: Gramofonzene. 8 óra 30: Vigopera előadása. 10 óra 30: Táncczene. **Varsó.** 8 óra 15: Népszerű hangverseny. 10 óra 30: Chopin-művek zongorán. 11 óra: Táncczene.

Sport

Szombaton a legkiválóbb romániai ökölvívók versenyeznek Temesvárott

Alig néhány nap választ el az idei szezon legfontosabb bokszeseményétől, a Temesvár-Nagyvárad városközi válogatott ökölvívómérkőzéstől. A temesvári sportkedvelők, akik a bokszsportot mint tökéletes, attrakcióképes sportot méltányolták, mindig lelkesen támogatták azokat, akik feladatuknak tekintették, hogy az ökölvívást a Bánságban terjeszték. A közönség érdeklődése és támogatása által bátorítva a Romániai Boksz-Szövetség bánsági osztálya kiválasztott műsört állított össze. Szombaton, július nyolcadikán, a nagyváradai ökölvívók fognak a temesvári közönség elé állni, hogy a temesvári válogatottal megküzdjenek. A nagyváradai ökölvívó gárda közismert kitűnő kvalitásokkal rendelkezik, amelyeket egy elsőrendű amerikai trénerrel sajájtítottak el. Nagyváradról a következő bokszolók jönnek Te-

mesvárra: György Gyula, Breckner Béla, Demendi Ferenc, Speibenwein Ferenc, Denderle János, Vajó Ferenc, Puskás Gábor és Török János. A temesvári ökölvívóknak nehéz feladatuk lesz, hogy a győzelmet a maguk részére biztosítsák. A temesvári gárda szorgalmasan készül a nagy összecsapásra s olyan életmódnak van alávetve, mely a legjobb formát biztosítja. A temesvári versenyzők közül előreláthatólag a következők vesznek részt a versenyen: Kosa, Ghilize II, Flaudi, Smeianu, Nanó, Meskó, Gerőffi II, Romanovszky és Brüchner. Hiányzik Dörfler, aki beteg és operáción ment keresztül. A városközi bokszmérkőzés szombaton, augusztus nyolcadikán este pont kilenc órakor kezdődik a gyárvárosi nyári színház kerthelyiségében. A mérkőzéseket hozzáértő, elfogulatlan bírák fogják vezetni.

Közgazdaság

Ellenőrzik a bankok adókvetését, mert sok esetben visszaélést fedeztek fel

A pénzügyminiszter legújabb körrendeletében a pénzügyigazgatóságokat utasította, hogy a pénzügyintézetek, ipari és gyárvállalatok, valamint kereskedelmi vállalatok adótartozásának behajtásánál a legszigorúbban járjanak el. A pénzügyminiszteriumhoz az ország több részéből jelentések érkeztek, hogy több pénzügyintézet nevésekésesen csekély adót fizet és az adókvetés nem egészen tiszta képet mutat. Így több bank ellen három és négy millió leies adóeltitkolás miatt jegyzőkönyvet vettek fel. **Argetoianu**

Beszűnteti üzemét a legnagyobb temesvári sütőde. **Osterreich Ignác**, a legnagyobb temesvári pékség tulajdonosa, tegnap megjelent a városi iparhatóságnál és lemondta az iparigazolványát. Egyben közölte, hogy összes alkalmazottainak tizen-négy napra fölmondott és két hét múlva beszűnteti üzemét. Kijelentette, hogy erre a lépésre az új rend kényszeríti. Nem egyedül a kenyérbélyeg az, amely számára rendkívüli kiadást jelent, hanem a kifliboletta,

pénzügyminiszter a különböző jelentések alapján szigorúan utasította az összes pénzügyigazgatókat, hogy a bankok és gyárvállalatok megadóztatási módját diszkrétan, de a legéberebb ellenőrzéssel kísérjék és haladéktalanul tegyenek jelentést. Ezzel a rendelettel kapcsolatban **Dumitrescu Antal** temesvári pénzügyigazgató már napok óta fejt ki tevékenységet, azonban milyen eredménnyel, arról a nyilvánosság számára még nem voltak felvilágosítások.

vagyis az az összeg, amelyet a péksütemény után fizetnie kell. Ez nála évi kétésfél millió leit tesz ki. Mint hogy üzeme ezt a kiadást nem bírja el, inkább lemond iparának folytatásáról.

A brailai terménytőzsde a román egyházi ünnep miatt szünetelt és így csak a magánforgalomban alakultak ki árak. Sok kötés azonban nem történt. A gabonakereskedők várakozó álláspontot foglalnak el.

AZ ANGOL FONTOT MEGTORPEDOZTAK A FRANCIAK. Londoni jelentés szerint angol bankkörökben megdöbbenést keltett az angol font esése. Tegnap a font árfolyama a dollárral szemben hirtelen tíz-tizenöt-husz ponttal esett. Az angol font árfolyama Berlinben is megingott, amit annak tulajdonítanak, hogy a francia nemzeti bank nagymennyiségű angol fontot adott el dollárért.

Párisban nem jegyzik a márkát. A német bankkorlátozás óta a német márkát a francia pénzpiacon nem jegyezték. A párisi tőzsde tanácsa elhatározta, hogy megvárja a vasárnapi népszavazás eredményét és hét-főtől kezdve újra jegyezni fogja a márkát. Az Echo de Paris jelentése szerint Németország külföldi rövid lejáratú kölcsöneit hat hónapra meghosszabbították.

Sztrájkolni akarnak a gabonaekszportőrök. A gabonaekszportőrök között mozgalom indult meg, hogy álljanak sztrájkba és ne ekszportálják a búzát. Erre a mozgalomra az a körülmény adott okot, hogy a gabonaprémiunot csak nagy nehézséggel kapják meg, sokhelyütt pedig egyáltalában nem fizették ki.

Gabonaárak magánárfolyama. A napi terményárak a Dengl és Kleinmann gabonabizománnyi iroda jelentése szerint a következők: buza prémiummal 230 lei, prémium nélkül 150-160 lei, árpa 230 lei, tengeri 250-260 lei, zab 300-310 lei és repce 540 lei százkilónként. A lense kilója 5.75 lei. Az irányzat a búzában lanya.

Devizák árfolyama. Zürichben a lei 305.50. Párisban 15.20. Mai árfolyamok a következők: angol font 816.50, dollár 167.50, hollandi forint 68.25, dinár 2.99, francia frank 6.63, olasz lira 8.81.

Mozi

A cég házasodik A Forum új hangosfilmje

A Forum moziban bemutatott német vigjáték keretét egy bájos szerelmi történet képezi, amely az egyik modern német nagyáruház helyiségeiben játszódik le. Az üzleti életből merített téma hőse a báró ur, aki minden pénzt egy divataruházba fektette. A kereskedő azonban bajba jut és nem tud fizetni, mire a báró, hogy pénzt megmentse, maga áll be az üzletbe. Közben észreveszi, hogy Trude kisasszony nagy vonzerő és kitűnően tudja vezetni az áruház ügyeit. A báró tehát a kisasszonyt bizza meg az áruház vezetésével és az üzlet esakugyan felvirágozik. A báró urnak megtetszik a leány, aki miatt a barátnőjével is kellemetlenségei támadnak, végül is a leánnyal szeretné barátnőjét helyettesíteni. Trude erre nem hajlandó és sértődötten eltávozik az üzletből. Ettől kezdve az üzlet újból rosszul megy, amin a báró ur úgy segít, hogy feleségül veszi a nélkülözhetetlen Trude kisasszonyt. **Ida Wüst, Ralph Artur Roberts és Oszkár Karlweis** nagyszerűt nyújtanak szerepükben. Kitűnő ének és zeneszámok tarkítják a filmet, amely szórákóztató és mulattató.

Mozik mai műsora.

Belvárosi Capitol mozi: Mesék a benzinkútról. (Beszélő vigjáték.)

Forum mozi: A cég házasodik. (Beszélő vigjáték.)

Gyárvárosi Apolló mozi: A nagy Gabbó. (Beszélő film.)

Apróhirdetések

Alkalmazás

Szakács mellé
kukta kerestetik. I., Palace kávéház.
(2103)

Lakás

Bérbe adnám
Temesvár legforgalmasabb helyén
nagyforgalmu szállodámat, éttermemet
családi okok miatt azonnal. Ajánlato-
kat „Biztos megélhetés” jelígre a
kiadóba kérek. (2083)

Kiadó
két utcai szoba, konyha, élskamra.
Ujlakás. II., ker. Nagyszák-utca 10.
(2082)

Modern lakás
két szoba, fürdőszoba, szeptember
1-ére kiadó. Schusster, III., ker. Ko-
rona-utca 14. (2092)

Kiadó
szeptember 1-re kisebb családi ház,
2 szoba, 2 kisebb előszoba, fürdő-
szoba, konyha, melléképületek és
szép kerttel. III., Helvét-utca 26.
régí szám. (2084)

Erkélyes
4 szobás modern II. emeleti lakás no-
vember 1-re, esetleg korábban is ki-
adó a papneveldei bérpalotában Szt.
György-tér. Bővebbet Alapítványi
Pénztárnál püspöki palota. (2095)

Utazók!
Egy modern 2 szobás és egy mo-
dern 3 szobás lakás közel a józsef-
városi állomáshoz, parkettázva és für-
dőszobával nov. 1-ére kiadó. Érdeklő-
dni a házmesternél. IV., Str. Garri
(Pályasor) 8. szám. (2104)

Kiadó
2 nagy utcai szoba melléképületekkel
1500- leiert. II., Buziási-ut 7.
(2106)

Fűszerüzlet
lakással együtt bérbeadó. Cim: III.,
Dózsa-u. 29. (2109)

Belvárosban
butorozott szobát keresek szeptember
1-ére. Ciméket „Tiszta” jelígre a
kiadóba kérek. (2110)

Adás-vétel

Zongora
jó állapotban jutányos áron eladó
Cim a kiadóban. (1682)

Eladó
4 karosszék. II., Vadászerdei-ut 11c.
Új szám 60. (600)

Ház
vendéglővel vagy anélkül eladó. Cim
a kiadóban. (2068)

Butorok

keményfahálószobák 12.000 leitől, e-
nyőfahálószobák 5500 leitől, valamint egyes
butorarabok olcsón csakis

R. WINKLER-nél

kaphatók. Gyárvaros, 2. villamos vég-
állomás. Bejárat Építőudvar-utca.

Oregség miatt eladó
jó állapotban levő község háza melletti
ház egyedül álló, jólmenő üzlettel és
korcsmával, melléképületekkel együtt.
Megtéríthető: Nicolin Dusan, Soca
No. 114. (2089)

Kisebber ház
4 udvari és 2 utcai lakással, szép
nagy kerttel, szabad kézből eladó.
Érdeklődni a házmesternél, IV. ker.,
Csillag-utca 3. (2105)

A bárány és a páva

Délamerikai kis regény.

Irta: George Hilgerton.

3 folytatás.

Azután sajtóságos kísérteties
ütemben dobolni kezdett a banján.
A ritmikus hangok hallatára mind
több és több néger gyülekezett
köréje.

James is bejött az orvossal és a
seriffel együtt.

Cropp a piszkos vankosokon tá-
maszkodva ült ágyában.

— Hallgassatok meg, — kezdte
beszédét. — Fekete őseitek szavát
halljátok most én általam. Tartsuk
össze mi feketék, mert csak egy-
ségben van az erő.

A négerék sóhajokkal válaszoltak.
Azután egy kísérteties dallamot
kezdett dudolni, sajtóságos
ütemű dobkiséréttel.

A fehérek természetesen nézték
a történendőket. Cropp egyszerre
csak fölemelt kezét és elmondta a
következő átkot:

— Én haldokolva meghagyom
nektek, ne maradjon senki az ültet-
vényeken, mert mindenki, aki itt
marad, meghal. Elátkozom az ösz-
véreket is. Azok mind meg fognak
dögleni. Elátkozom a kutyákat, a
barmokat, a gyapottermést, ne ter-
mjen semmi...

Hangja mind gyöngébb lett. Egy
nő jelent meg a küszöbön. Annie
volt.

— Vén Cropp Dávid, add ide
bőröndöm kulcsát.

A mulatt nem felelt. Végre újra
megszólt, karját magasra föl-
emelve.

— Most már megátkozom min-
denkit az én fajtámból, aki itt
marad és most a legborzasztóbb
átokkal sujtom a...

— Ne tovább! — kiáltott Annie,
kezét leütve — ne merészelj!

— Ne merészelj? Hát ki vagy
te tulajdonképpen? Azt hiszed,
meg tudod gátni, hogy én meg-
átkozzam...

— Csitt, ne merészelj! — kiáltot-
ta a leány.

— Hát mi jögon mersz tilta-
kozni.

— Mi jögon? Mert én vagyok
annak a leánya, akit te méreggel
meggyilkoltál és ő vár read odaát,
hogy bosszút álljon rajtad.

Cropp visszaesett vankosára; egy
borzasztó haláltusa kezdődött.

— A kulcsokat add ide, — ismé-
telte Annie. A néger a rongyok
között tapogatózott és a kulcsokat
feléje nyújtotta. Az egyik babona
győzött a másik felett. Ugyan-
ekkor Annie, ki már előbb is tá-
molyogni kezdett, összeesett.

Dr. Grey ott maradt, hogy Ja-
mest kezelje. Ennek a betegsége
titokzatos volt. Folytonos magas-
láza volt, mely eszméletétől is meg-
fosztotta.

Annie valakit orvosságért akart
küldeni a városba, de senkit sem
talált, csak a felügyelőt, de ez is
holtreszeg volt. Még a szakácsnő
is elment, mindannyian megjedtek
Cropp Dávid arcától. Ot nap mult
el minden javulás nélkül. Gaze,
mikor nem ivott, végezte a főzést.
Az öszvérek majdnem mind elhul-
lottak.

Gaze eltört Annie előtt a
dolgok állását, de elvégre meg kel-
lett mindent mondani.

— Nem gondolja, hogy Cropp
okozta mindezt?

— Természetes, ő volt, — vála-
szolta Gaze — hisz azért járt itt
egy hét előtt, hogy mindent meg-
mérgezzen.

Ekkor a nő is emlékezni kezdett
valamire.

— Igen, — mondta — mikor Ja-
mes csizmáját felhuzta, erősen kö-
högni és tüszenteni kezdett, bizo-
nyosan a csizma is tele volt mérge-
porral.

— És az italt is ő osztogatta, —
jegyezte meg Gaze.

— Hát a négerék nem jönnek
többé vissza?

— Ha nem jönnek vissza és ösz-
vérek sincsenek, bizony rosszul
fogunk kinézni.

Szerencsére az új házaspár visz-
szatért. Igy volt kit küldözgetni
orvosságért. Ők nem hallották az
átkot és egy napig ott maradtak.
Másnap azonban már ők is meg-
szöktek gyermekeikkel együtt.

James állapota éppen nem ja-
vult. Annie emberfeletti erőt fej-
tett ki ápolásánál. Éjjel és nappal
mellette volt. Midőn végre az orvos
segítségével egy hét után magához
tért, alig emlékezett valamire.

— Mi történt itt? — kérdezte.
— Semmi, egy hét óta lázad volt,
— felelte Annie.

Bár igen gyenge volt, de mintha
valami derengett volna fejében,
hogy itt nincs minden rendben.
Gyanuja még növekedett, midőn
látta, hogy mindent felesége lát el
és sem eseléd, sem néger nem mu-
tatkozott. Midőn erre megjegyzést
tett, felesége biztosította, hogy ez
az első nap, hogy nincs néger se-
gítsége.

— Talán az erős eső tartotta
őket távol.

Tényleg oly erős eső keletkezett,
hogy az összes patakok megdagad-
tak és elárasztották a földeket.

Ekkor váratlan vendég érke-
zett. Dick lépett be.

— Gondoltam, megnézem, hogy
vagytok és egy kis ideig nálatok
naradok.

Nagyon megörültek a jó barát
látogatásának.

Már mindent tudott, de nem szólt
Jamesnek semmit sem. Ő tényleg
jó barát volt és segíteni jött. Azon-
nal a konyhába ment, hogy Annie-
nak segítkezzen. Azután kiment az
istállóba, ahol nagy meglepetésére
a két fiatal néger a pár megmaradt
öszvér mellett forgolódott.

Néhány napi ott tartózkodás
után, midőn James állapota any-
nyira megjavult, hogy a valóságot
el lehetett neki árulni, komoly be-
szelgetést kezdett vele.

Arról, hogy mint lehet az ültet-
vényt ismét rendbehozni. Megbe-
szélték, hogy elküldik a felügyelőt,
hogy új négereket toborozzon ösz-
sze, azután Dick kérdezte James-
től, hogy hogyan áll pénz dolgá-
ban, mert öszvéreket kell újra be-
szerezni. James azt felelte, hogy a
bankban van még némi pénze. De
midőn másnap beküldte barátját a
pénzért, ez szomoruan jelentette,
hogy a bank részvényeit Cluiton
összevásárolta és a bank megbu-

kott. A helyzet vigasztalannak lá-
szott. Ekkor bejelentette Dick, hog-
őneki biztosabb helyen volt a pénz
elhelyezve, mint a bank. Ő ugyan
egy odvas fa üregében szokta pénz-
zét elrejtetni. Ezzel kivette zacska-
ját és Jamesnek rendelkezésére be-
csátotta. Ezért elég öszvért vehetsz
és minthogy a vízáradás nemcsak
hogy nem ártott, de még meg-
javította a földeket, isten segítsé-
gével majd csak kihevered a baj-
kat.

Két hétig tartózkodott Dick be-
rátjánál. Ez idő alatt elegendő ne-
ger erőt toborzott össze, hogy a
ültetvény kellőképpen megmunká-
ható legyen, elegendő öszvért va-
sárolt és midőn minden hiány te-
jesen pótolva és a jövődő termés-
is jó kilátás volt, elbucszott be-
rátjától.

Ez nem tudott eleget hálálkodni
és kérte az elszámolást. Tudva
hogy James ajándékot elfogadna,
büszke, elszámoltak és kiderült,
hogy 5000 dollárral, tehát éppen
annyival tartozik, mint mielőtt
Memphisbe ment adósságát meg-
fizetni. Midőn barátja erre tréfá-
san figyelmeztette:

— No most ismét ott vagy, ahol
öt hét előtt voltál. Egy jó farm és
5000 dollár adósság.

James boldogan válaszolt:

— Nem egészen így van, amiről
látom, az adósságot nemsokára le-
fizethetem, de közben amint lát-
tal, másra is szert tettem, ami
pénzért vásárolni nem lehet, a leg-
drágább, a leghűségesebb, legoda-
adóbb női szívre, — ezzel hálátet
arcal ment Anniehoz, hogy magá-
hoz ölelje.

(Vége.)

Mindenféle modern
és antik butorok augusztus 7-én dé-
után négy óraker hatóságilag elárve
reztetnek. III. ker., Korona-utca 11.
(2107)

Gummilabdák
nyári játékok, strandcikkék
50% engedménnyel
kerülnek eladásra Láng Valynál, Va-
rosháza-épület. (1270)

Különféle

T. közönség figyelmébe
ajánlom, hogy a Nagyszentmik-
lósi Bengyeszkő-féle közismert
vendéglő és étterem vezetését
átvettem. Elsőrangú tiszta szálló,
ízletes konyha, utazók részére
kedvezmény. T. közönség és
utazók szives pártfogását kéri
Frisch József, Nagyszentmiklós

Zongora!
soha ilyen olcsón! Hof-
mann bécsi kereszthuro
egész rövid, kitűnő áll-
potban 25 000 lei. É-
deklődni Sternberg, Merczy-utca.
(120)

Bérbe keresek
Temesvár közelében vagy külterület
fajbaromi tenyésztés céljára alkalma-
házat, mely lehet 3-5 szoba és me-
lék helyiségek 1-5 hold területű föl-
del. Vétel nincs kizárva. Ajánlatok
a terület nagyságának és a bérössze-
megjelölésével „Fajbaromfi” jelígre
a kiadóba kérek.